

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

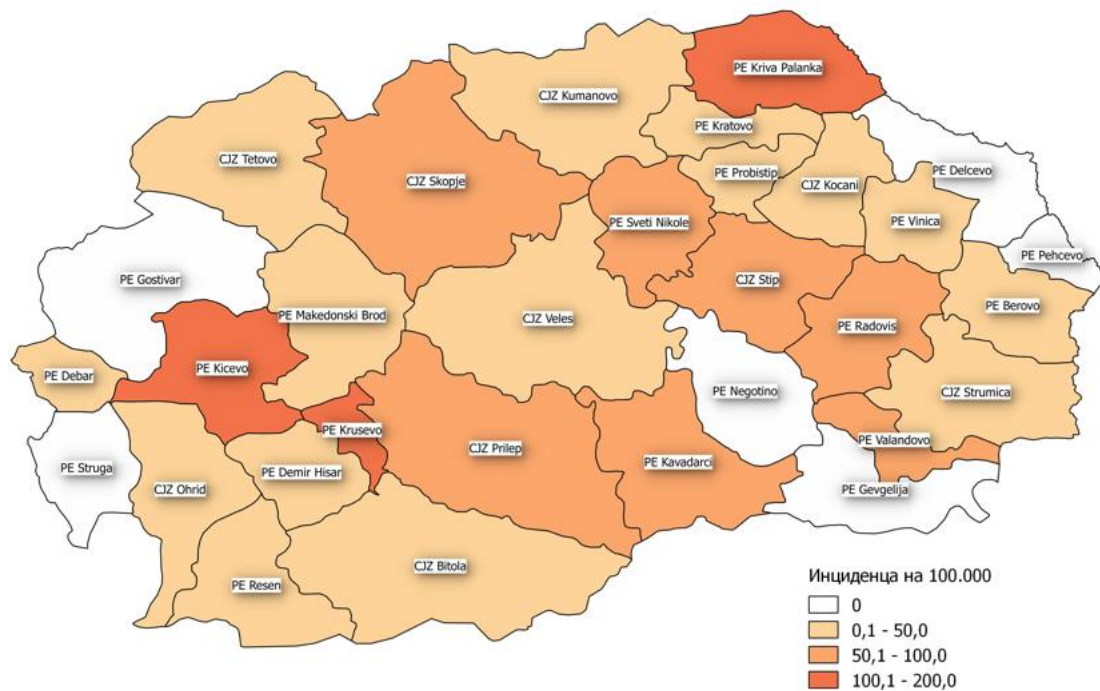
Ул. "50 Дивизија" бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

ОДДЕЛ ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **јануари, 2025**

Скопје, 18.02.2025

Содржина:

ПРЕГЛЕД НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО ЈАНУАРИ, 2025	3
ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ	4
ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА	4
СОСТОЈБАТА СО КОВИД-19 ВО Р.С. МАКЕДОНИЈА	5
ЕПИДЕМИИ	5
СМРТНИ СЛУЧАИ	5
ГРИП	5
ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ	6
БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ	6

ПРЕГЛЕД НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО ЈАНУАРИ, 2025

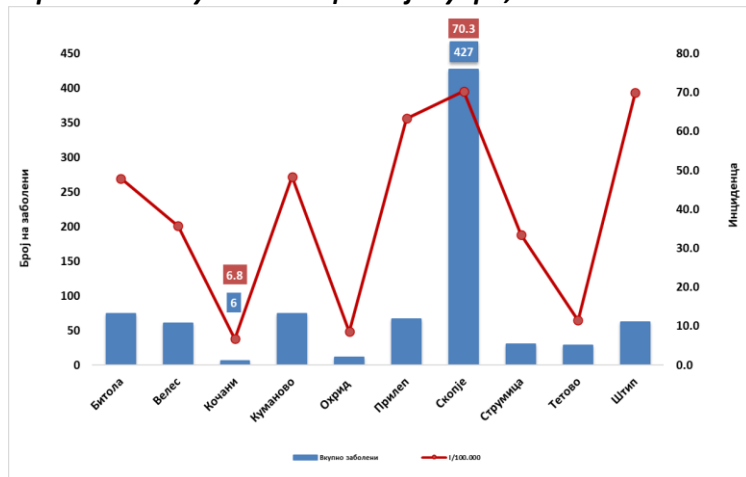
Во текот на јануари 2025 година, во Република Северна Македонија, пријавени се вкупно **841** заболени лице од акутни заразни заболувања (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од **45,8 на 100.000 жители**.

Во текот на месец јануари се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица за 48,1% во однос на претходниот месец декември 2024 (n=1.621), во однос на аритметичката средина за периодот 2015–2024 за 37,7% (n=1.350), а во однос на јануари 2024 за 28,8% (n=1.182).

Најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ е пријавен на територија на ЦЈЗ Скопје (n=427; 50,8%), а најмал број е пријавен во ЦЈЗ Кочани (n=6; 0,7%). (Графикон 1)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ се регистрира на територијата на ЦЈЗ Скопје (I=70,3/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Кочани (I=6,8/100.000). (Графикон 1)

Графикон 1: Број на пријавени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јануари, 2025

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари учествуваат со 99,3% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 45,5/100.000 жители. (Табела 1)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ПЕ е регистрирана на територијата на Крива

Паланка (I=181,2/100.000), Кичево (I=171,4/100.000) и Крушево (I=107,3/100.000). Во месец јануари, шест ПЕ не доставија пријави за заразна болест до ИЈЗ од територијата што ја покриваат (Гевгелија, Неготино, Делчево, Пехчево, Струга и Гостивар) (Табела 1 во Прилог, Картограм).

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити, n=743), учествуваат со 88,3% во вкупниот број на заболени, а со 89,0% во десетте најчесто пријавени акутни заразни заболувања во месец јануари 2025 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари, 2025

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	543	29.6
Ентероколитиси	200	10.9
Шуга	28	1.5
Инфективна мононуклеоза	22	1.2
Скарлатина	9	0.5
Салмонелози	8	0.4
Туларемија	8	0.4
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	8	0.4
Голема кашлица	5	0.3
Вирусен хепатитис Б	4	0.2
Вкупно	835	45.5

Во текот на јануари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници** со вкупно 543 пријавени лица. Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 64,6%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 65,0%.

Во однос на претходниот месец декември 2024 (n=1.025), се регистрира намалување на бројот на пријавени од овчи сипаници за 47,0%, додека во однос на месец јануари 2024 (n=903) се регистрира намалување за 39,9%.

Во однос на аритметичката средина (n=799) се регистрира намалување за 32,0%.

На второ место по број на пријавени заболени во месец јануари се **ентероколити**, со 200 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 23,8%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 24,0%.

Во однос на претходниот месец декември 2024 (n=348), се регистрира намалување на бројот на заболени лица од ентероколити за 42,5%, додека во однос на месец јануари 2024 (n=163) се регистрира намалување за 22,7%.

Во однос на аритметичката средина (n=395) се регистрира намалување за 49,4%.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи** во јануари, најголем број (n=580) припаѓаат на **капкови заболувања** (69,0%; I=31,6/100.000) (Графикон 2). Од нив, најголем број, (n=543; 93,6%) и инциденца (I=29,6/100.000), се пријавите за овчи сипаници. Во оваа група се пријавени, 22 случаи на инфективна мононуклеоза (I=1,2/100.000), 9 случаи на скарлатина (I=0,5/100.000), 5 случаи на голема кашлица и еден случај на легионерска болест.

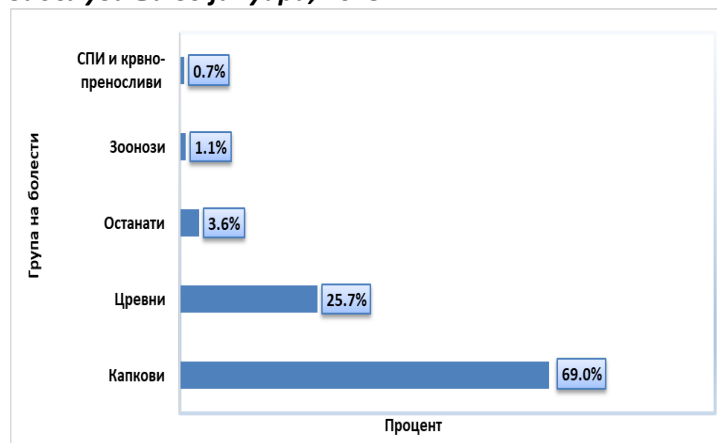
Во месец јануари, пријавени се 216 случаи (25,7% од вкупниот број на пријави) на заболени од групата на **цревни заболувања** (Графикон 2), со инциденца од 11,8/100.000. Од нив, најголем број, (n=200; 92,6%) и инциденца (I=10,9/100.000) се пријавите на ентероколити. Пријавени се и по 8 случаи на салмонелози и случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (I=0,4/100.000).

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во јануари се регистрирани 30 случаи (3,6%; I=1,6/100.000) (Графикон 2). Од нив 28 случаи на шуга (93,3%; I=1,5/100.000), и 2 случаи на бактериски менингит.

Во групата на **сексуално и крвно преносливи инфекции** (без ХИВ/СИДА) се регистрирани 6 заболени лица (0,7%; I=0,3/100.000) (Графикон 2), и тоа пријавени се 4 случаи на вирусен Хепатитис Б и два случаи на инфекција со Хламидија (Табела 1 во Прилог).

Во групата на **зоонози**, во месец јануари пријавени се 9 случаи на заболени (1,1%; I=0,5/100.000) (Графикон 2), од нив 8 се случаи на туларемија и еден случај на Кју треска.

Графикон 2: Структура на заболени по групи на заболувања во јануари, 2025

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец јануари, пријавени се три случаи потврдени на ХИВ, од машки пол, кои припаѓаат на возрасната група од 20-39 години. (Табела 3 во Прилог).

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 31.01.2025), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2023, изнесува 691, и тоа:

- 130 лица починале,
- 557 лица живеат со ХИВ/СИДА (4 лица се со непознат исход)¹.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните болести, во месец јануари 2025 регистрирани се 9 случаи со инциденца од 0,5/100.000 жители. (Табела 2 во Прилог)

Регистрирани се 4 случаи на вирусен хепатитис Б кои според возраста не подлежат на имунизација согласно Календарот за задолжителна имунизација

¹ Кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во РСМ се коригирани согласно евиденцијата и во соработка со

Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби - Скопје

во РСМ и не се вакцинирани против овие болести. Дијагнозата е потврдена лабораториски.

Во групата на вакцино-превентабилни болести, пријавени се и 4 случаи на голема кашлица. Подетални неделни информации, за состојбата со голема кашлица во државата, се достапни на веб-страницата на ИЈЗ - <https://www.iph.mk/>.

СОСТОЈБАТА СО КОВИД-19 ВО Р.С. МАКЕДОНИЈА

Во Р. С. Македонија во текот на месец јануари, пријавени се вкупно 20 случаи на КОВИД-19 ($I=1,1/100.000$).

Во однос на претходниот месец декември 2024 ($n=6$), се регистрира зголемување на бројот на пријавени од КОВИД-19 за 3,3 пати. Во однос на месец јануари 2024 ($n=187$) се регистрира намалување за 89,3%.

Од заболените во јануари 2025, најголем број ($n=11$) се пријавени од Скопје, а највисока инциденца ($13,3/100.000$) се регистрира во Кратово.

Во текот на месецот регистрирано е едно починато лице асоцирано со КОВИД-19.

Од КОВИД-19 заболените, 9 лица се од возрастната група над 60 години, четири лица од 40-49 години, три од 50-59 години и по две лица од 20-29 години и 30-39 години.

Во лабораториите во кои се спроведува молекуларно и антигенско тестирање за присуство на SARS-CoV-2, во текот на месец јануари, се тестирани вкупно 1.327 материјали за 2,7 пати повеќе во однос на минатиот месец ($n=497$).

Од почетокот на пандемијата, заклучно со 31.01.2025, пријавени се вкупно 352.085 потврдени случаи на КОВИД-19 ($I=19.169,3/100.000$) и 10.005 смртни случаи ($Mt=544,7/100.000$; $CFR=2,8\%$).

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец јануари, до Институтот за јавно здравје **не е пристигната пријава за епидемија**.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец јануари, **не е регистриран смртен случај од акутно заразно заболување** (без КОВИД-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ).

ГРИП

Согласно извештајот на ERVISS (<https://erviss.org/>), активноста на грипот е покачена над основните нивоа во 29 од 33 земји и области на Европскиот регион на СЗО. Иако има варијации во различни земји, на регионално ниво, позитивноста и бројот на случаи на грип остануваат високи. Процентот на позитивност за случаите на грип од САРИ достигна плато, при што постарите возрастни се најпогодената возрастна група. Хоспитализациите за грип се на високо ниво. Influenza A(H1N1)pdm09 е доминантен подтип во регионот. Позитивноста на RSV се намалува на регионално ниво. Активноста на SARS-CoV-2 останува ниска на регионално ниво, со одредени варијации на ниво на земји.

Во текот на јануари, на групни пријави за грип во РСМ, пријавени се вкупно 7.710 заболени лица ($I=419,8/100.000$). Од нив најголем број на заболени се регистрирани во ЦЈЗ Скопје ($n=2.322$), а највисока инциденца е регистрирана во ПЕ Дебар ($I=2.284,1/100.000$).

Во текот на јануари, пријавени се два смртни случаи асоцирани со грип. Се работи за лица на возраст од 59-77 години од Скопје и Свети Николе кои биле хоспитализирани во КИБФС и КБ Штип. Кај починатите лица е утврдено присуство на коморбидитети и не биле вакцинирани со вакцина против сезонски грип.

Од почетокот на сезоната 2024/25, во Р.С. Македонија заклучно со 5-та недела 2025, пријавени се вкупно 8.734 случаи ($I=475,5/100.000$) на грип/заболувања кои личат на грип. Од нив, најголем број на заболени ($n=2.395$) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, додека највисока кумулативна инциденца ($2.292,3/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Дебар.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, од почетокот на сезоната, пристигнати се 533 материјали од здравствени установи од рутинскиот ($n=281$) и сентинел надзорот ($n=252$). Во нив, детектирани се 131 позитивни случаи на грип, 6 позитивни случаи на SARS-CoV-2 и 30 позитивни случаи на респираторен синцицијален вирус (RSV). Во однос на вирусот на грип, доминира тип А со 78,6% застапеност во испитуваните примероци, со

64,1% присуство на Influenza A(H3) субтипот. Во однос на респираторниот синцицијален вирус (RSV), доминира RSV-A со 70% застапеност во испитуваните примероци.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во текот на јануари, 2025 година во ИЈЗ се пристигнати 1.151 Пријава за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици (Табела 4 во прилог).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на девет ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број пристигнати пријави се од лабораториите кои се наоѓаат на територијата на ЦЈЗ Скопје (n=673; 58,5%) и ЦЈЗ Куманово (n=258; 22,4%). (Табела 4 во Прилог).

Најчесто пријавувани причинители во месец јануари се: *Influenza A* (364; 31.6%), *RSV* (n=171; 14.9%) и *HPV* (n=105; 9.1%).

Во однос на пријавите за резистенција на антибиотици, покрај *MRSA*, листа на резистенција е добиена за: *Acinetobacter baumannii*, *Klebsiella pneumoniae ESBL*, *Proteus mirabilis ESBL*, *Pseudomonas aeruginosa* и *Escherichia coli ESBL*.

Во однос на лабораториите кои пријавуваат резистенција, пријавите се од микробиолошките лаборатории на територијата на ЦЈЗ Битола, ЦЈЗ Скопје, ЦЈЗ Куманово, ЦЈЗ Струмица, ЦЈЗ Прилеп и ЦЈЗ Штип.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец јануари, **пристигнати се пет пријави** за заразно заболување, од нив четири се за ентероколити и една пријава за лајмска болест кај странски државјани од Германија (4) и Швајцарија (1), кои престојувале во Република Северна Македонија.

**Оддел за епидемиологија на заразни заболувања
Институт за јавно здравје на РСМ**